

Zdzisław Łapiński

"Metafizyka Leśmiana", Zdzisław Łapiński, Warszawa 1971 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 14/41, 140

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/I/ ŁAPIŃSKI Zdzisław: Metafizyka Leśmiana. W: Studia o Leśmianie. Pod redakcją M.Głowińskiego i J.Sławińskiego. PIW. Warszawa 1971. IBL PAN. Historia i Teoria Literatury. Studia. 28, s. 40-52.

Analiza językowych zabiegów poety, który zmieniając zastane sensory słów i przenosząc intuicyjne obserwacje psychologiczne z jednego kontekstu doświadczenia w drugi, pragnie stworzyć nowy obraz rzeczywistości. Autor szkicu dostrzega w tym postępowaniu płodną literacko sprzeczną wewnętrzną: Leśmian próbuje zbudować poetycką metafizykę i równocześnie - poddaje krytyce tę próbę, obnażając w ten sposób tradycyjne środki przekształcania wiedzy potocznej w poetycką prawdę o świecie.

BP/41

Z.L.

/I/ MIKŁASZEWSKI Krzysztof: Teoria i praktyka. /Wokół Leśmianowskiej wizji teatru/. W: Studia o Leśmianie. Pod redakcją M.Głowińskiego i J.Sławińskiego. PIW. Warszawa 1971. IBL PAN. Historia i Teoria Literatury. Studia. 28, s. 395-413.

Szkic omawiający wkład Leśmiana we współczesną mu teorię i praktykę teatru młodopolskiego. Autor wyzyskuje w swoim omówieniu rozprawy krytyczne i recenzje Leśmiana oraz materiały typu faktograficznego i wspomnieniowego. Na ich podstawie formułuje problemy dotyczące kolejno: 1/stosunku Leśmiana do teorii teatralnych Craiga i Stanisławskiego; 2/zdecydowanej aprobaty Leśmiana dla nurtów antynaturalistycznych i antyiluzjonistycznych w teatrze; 3/ przyjęcia zasady kreatywnej i stylizacyjnej w proponowanym przez Leśmiana teatrze; 4/ przyznania reżyserowi, a nie dramaturgowi, naczelnej roli w budowaniu widowiska; 5/ oryginalnej twórczości dramaturgicznej Leśmiana, dotychczas nie publikowanej.

BP/41

E.Sz.